

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Köveskál



Véleményezési dokumentáció

II. KÖTET

2019

KÉSZÍTETTE:
KONSZENZUS PANNÓNIA ZRT.
1163. BUDAPEST, CZIRÁKI U. 26-32.

Farkas István
okl. mérnök, vezérigazgató

Gyöngyösi Szabolcs
szociológus

Pesti Brigitta Zsuzsanna
okl. településmérnök

Tartalomjegyzék

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.....	3
1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	3
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	3
2. CÉLOK.....	5
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	5
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	6
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata.....	9
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	10
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	10
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	10
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	11
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	11
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	12
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	12
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére ...	13

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A településfejlesztési koncepció alapja a külső és belső tényezők által meghatározott lehetséges és megvalósítható törekvésekből eredő, hosszú távon elérni kívánt településfejlődési pálya és cél. A jövőkép kijelöli a település távlati helyzetét a hazai regionális környezetben, felvázolja a társadalom, a gazdaság és a környezet kívánatos jövőbeli állapotát. Köveskál jövője a teljes közigazgatási területére kiterjedő fejlesztési elképzelések megvalósulásával képzelhető el, amelynek célja egy különleges, egyedi hangulattal rendelkező, elérhető intézményeket biztosító, élhető lakóhely megteremtése. Egy olyan település, amelynek lakosai sajátos életstílusukból adódó igényeiket a lehető legmagasabb színvonalon tudják kielégíteni.

Társadalmi jövőképként egy megfelelő lakókörnyezet fogalmazható meg, ahol a foglalkoztatási és kikapcsolódási lehetőségek következtében a település demográfiai állapotának javítása, szinten tartása alakulhat ki, mellyel az itt maradók és ide költözők fiatalíthatják a település korösszetételét.

Legyen az a település Köveskál, ahol a táji-természeti értékekre és helyi közösségre alapozott értékőrző fejlődés valósul meg, s ahol a szőlőtermesztés és borkultúra meghatározó szerepet tölt be a település életében.

A település gazdasági fejlődéséhez elengedhetetlen a turizmus fejlesztése. Köveskál egy egyedülálló természeti környezettel rendelkező település, ahol nem csak a természeti, hanem az épített értékek is vonzerőt jelentenek.

A térség természeti területeinek megőrzése fontos feladat, hiszen értékes nemzetközi és országos szintű elemekkel rendelkezik. Natura 2000 területek, az ökológiai hálózat elemei, nyilvántartott erdőrészek, vízfelületek, vizes élőhelyek is érinti a települést.

A község számára fontos érték és cél ezeknek a területeknek a megőrzése és fejlesztése mind a biológiai sokszínűség megőrzése, mind az esztétikai és természetvédelmi értékek fenntartása terén. Fenntartásuk megteremti a művi és természeti elemek egyensúlyi állapotát, amely az élhetőség záloga.

A település vízellátása, energiaellátása hosszú távra biztosított, a szennyvíztisztító-telep kapacitásának bővítése szükséges a jövőben. A jelenlegi energiaközműveken túl megjelennek, és hangsúlyt kapnak a megújuló energia alkalmazási formája (napenergia). Az önellátás felé tett lépések, kombinálva az energiahatékonyság és a passzív energiahasznosítás módszereivel a település fenntarthatóságát növelik.

1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Helyi szinten nem releváns.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

Integrált megközelítés, egészben való gondolkodás

Egy-egy település életének különböző dimenziói (gazdasági, társadalmi-szociális, környezeti, kulturális) egymással szorosan összekapcsolódnak, ezért az egyes településfejlesztési beavatkozások csak integrált megközelítés alkalmazásával lehetnek igazán hatékonyak. A települést tehát ebben az értelemben egészként szükséges kezelni.

Az integrált megközelítés több szempontból érvényesíthető. Fontos, hogy egy-egy felismert komplex társadalmi-gazdasági probléma megoldására ugyanolyan komplex fejlesztési beavatkozás szülessen, az intézkedések ne csak részproblémák megoldására irányuljanak. Az integrált megközelítés az egyes projektek összefüggéseire is értelmezhetőek. Egyedi projektek, pontszerű települési fejlesztések helyett egymás hatását kölcsönösen erősítő beavatkozások, komplex fejlesztések szükségesek. A fizikai, infrastrukturális fejlesztések mellett gyakran háttérbe szorulnak a soft-jellegű (általában társadalmi területre irányuló) beavatkozások, a következő időszakban a nagyobb hatékonyság érdekében együttes kezelésük ösztönzendő. Az integrált megközelítésre a projektek teljes „élettartama” alatt szükség van, tehát nemcsak a tervezéskor, hanem a megvalósítás és a fenntartás során is. Eszközök lehetnek például: több operatív programból történő finanszírozás, több prioritási tengelyhez való együttes illeszkedés, uniós és hazai források mellé magántőke bevonása.

Az integrált megközelítés koncepció, stratégia és projekt szinten egyaránt alkalmazandó a hatások maximalizálása érdekében.

Fenntartható településfejlesztés

A településfejlesztés során – a globális kihívásokra válaszolva – kiemelten fontos a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása. A fenntartható fejlődés nemcsak környezeti, hanem gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot is jelent. A településfejlesztésben a tervezés és megvalósítás során a fenntarthatóságot szintén komplex módon szükséges értelmezni, mindhárom dimenziót, s egymásra gyakorolt hatásaikat figyelembe véve.

A környezeti fenntarthatóság irányába hathat a változatos területhasználat megvalósítása, a környezetbarát közlekedési módok előtérbe helyezése, az épületek energiahatékonyságának javítása, a helyi gazdaság és a rövid ellátási láncok támogatása, a megfelelő hulladék- és vízgazdálkodás, valamint általánosságban a település életének minden területén az erőforrásokkal való takarékoság és a környezeti terhelés csökkentése. A gazdasági fenntarthatóság többek között a több lábbon álló helyi gazdaságban, a magas innovációs szintben, a prosperáló helyi kis- és középvállalkozásokban ölthet testet. A települési lakosság számára a társadalmi fenntarthatóság is elengedhetetlen, mely például a szubszidiaritáson alapuló demokratikus döntéshozatal, a megfelelő életminőség és életkörülmények biztosítását, a szociális jólétet, a működő és összetartó helyi közösségeket jelenti.

Köveskál fejlesztése során biztosítani kell, hogy a megvalósuló gazdasági fejlesztésekkel párhuzamosan mind a társadalmi, mind pedig a környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesüljenek.

Hatékony fejlesztések

A településfejlesztés során kiemelt fontosságú alapelv a helyi, már rendelkezésre álló erőforrásokra építkezés, valamint a költséghatékonyság biztosítása. A hatékony településfejlesztés érdekében a településeknek reálisan kell felmérniük gazdasági és humán

erőforrásaikat. A hatékonyság érdekében nemcsak új erőforrások bevonására, de a meglévő kihasználatlan erőforrások hasznosítására (kihasználatlan ingatlanok hasznosítása, barnamezős beruházások, helyi termelési tapasztalatok hasznosítása) is törekedni érdemes.

Szintén fontos településfejlesztési elv a hosszú távú (több költségvetési és tervezési ciklusú) gondolkodás, az egyes fejlesztések, projektek esetében a beruházási költség mellett a fenntartás, működtetés költségeivel, s a fejlesztések hosszú távú hatásaival is kalkulálni kell.

Közösségi szemlélet és szolidaritás

A településfejlesztési folyamat valamennyi szakaszában – tervezés, megvalósítás és fenntartás – kiemelt alapelv a közösségi szemlélet, a széles körű partnerség biztosítása, hiszen egy-egy fejlesztés csak valós lakossági igény és megfelelő lakossági támogatás mellett érheti el célját.

A partnerségre ugyanakkor nemcsak a helyi lakosság szintjén érdemes törekedni, hanem a gazdasági élet szereplői és a különböző kormányzati szintek között is. A közösségi tervezés megvalósítása a település társadalmi kohézióját is növeli, hozzájárul a civil szféra erősödéséhez, a helyi identitás kialakulásához, s áttételesen a település népességmegtartó erejének növeléséhez is. Az alulról jövő lakossági kezdeményezéseket a község vezetésének is támogatnia kell.

A közösségi tervezés lehetőséget ad az egyes szereplők fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, ahol a partnerek már a tervezés során megismerik a fejlesztési elképzeléseket és véleményt nyilváníthatnak. A partnerek szerepet kaphatnak a megvalósításban is, ennek egyik hatékony eszköze a helyi közösségek működésének ösztönzése. Az egyes projektek megvalósulási és fenntartási időszakában kiemelt figyelmet kell fordítani a lakossági tájékoztatásra, az elért eredmények kommunikációjára, valamint a tapasztalatok visszacsatolására.

A közösségi szemlélet érvényesítése a szolidaritás elvét is magában foglalja. A település működésekor érvényre kell juttatni az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A jövőkép megvalósítása érdekében hat átfogó cél határozható meg, melyek a település hosszútávú fejlődésének alappilléreiként értelmezhetők. Az átfogó célok prioritás nélküli sorrendben következnek egymás után, és nem értelmezhetők egymástól elszigetelten: együtt, összehangoltan kell épülniük, erősödniük annak érdekében, hogy a község biztos alapokon álljon.

A jövőkép megvalósítását szolgáló fejlesztési prioritások (átfogó célok) a következők, melyeket a fontosabb (beavatkozási) célterületekhez rendeltük hozzá:

- Demográfiai viszonyok tudatos alakítása
- Infrastruktúra fejlesztése
- Minőségi turizmus kialakítása

- Szőlészet, borászat
- Tudatos tájhasználat fejlesztése
- Külső és belső kapcsolatok erősítése

2.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

Demográfiai viszonyok tudatos alakítása

Népességszám megtartása

Ezen átfogó célkitűzés jegyében a település célja egy olyan hosszútávú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely az emberek és a közösség értékeire építve, a hagyományokat ápolva nyújt esélyt a vidéki élet megbecsültségének és vonzerejének helyreállítására, a településen élők életminőségének átfogó javítására. A település kiemelten fontosnak tartja az innen történő elvándorlás megállítását, a fiatalok számára a helyben maradásra, az iskolák, az egyetem elvégzése után a hazatérésre ösztönző feltételek kialakítását, képzett, világlátott fiatalok vidékre költözésének segítését, a gazdálkodás és a vidéki élet vállalásával összekötött gyerekvállalás segítségével a demográfiai egyensúly helyreállítását. Átfogó fejlesztési cél, hogy a falu korszerű, előnyeit kihasználni tudó lakóhely és életforma legyen. A település a sajátos vidékes karakterének és eltartóképességének megőrzése mellett a lakónépesség számára élhető lakókörnyezetet, minőségi szolgáltatásokat nyújtson, ezáltal szerveződjön újjá, erősödjön meg a helyi közösség. Így a település a térségi együttműködések aktív részesévé válva is meg tudja őrizni saját hagyományait, egyéni karakterét.

Szolidáris társadalom

A település küldetésének tekinti, hogy mindenki számára egyenlő hozzáférést nyújtson a foglalkoztatáshoz, a különböző szolgáltatásokhoz, az aluliskolázottság megszüntetéséhez, különös tekintettel az esélyegyenlőség szempontjából a munkanélküliekre, a mélyszegénységben élőkre, a romákra, a gyerekekre, az idősekre, a nőkre és a fogyatékkal élőkre. Nem elegendő annak biztosítása, hogy a hátrányos helyzetű személyeket a többiekkel azonos jogok illessék meg, az esélyegyenlőség eléréséhez olyan intézkedésekre van szükség, amelyek a hátrányokat csökkentik, megszüntetik. Ezen célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmazza.

Infrastruktúra fejlesztése

Vonalas infrastruktúra fejlesztése

A település jelentős részén nem került kialakításra járda, melyet fontos lenne kivitelezni. A község déli részén a csapadékvíz elvezetésével is problémák adódnak. Köveskál számos lehetőséget nyújthat az aktív kikapcsolódásra, így célként fogalmazható meg a Balatoni Körúthoz történő kerékpárút kialakítása is.

Zöldfelületek és parkolás

Köveskál legjelentősebb zöldfelületei a település központi részén, a Városkút környékén, a két templom közötti részen található meg. Fontos lenne ezen területek megújítása és folyamatos gondozása, mivel hozzájárulnak a település képéhez. Nem csak esztétikai látványt jelentenek, kellemes környezetet is nyújtanak az itt élőknek.

Szennyvíztelep kapacitásbővítése

A szennyvíztelep Balatonhenye, Köveskál, Mindszentkál, Monoszló és Szentbékállai önkormányzatok tulajdonában van. A Köveskálon létrejövő lakóterületi fejlesztéseknek köszönhetően a szennyvíztelep kapacitásának bővítése szükséges.

Minőségi turizmus

Turisztikai kínálat bővítése

Köveskál számos turisztikai lehetőséggel rendelkezik, melyek kiaknázása a jövőben megvalósulhat. A Balaton-felvidéken való elhelyezkedése lehetőséget kínál a természetjáró turizmus fejlesztésére, a kerékpáros turizmus kialakítására és a lovas turizmus népszerűsítésére. A kiváló szőlőtermesztéssel bíró térségben a borturizmus is nagy lehetőségeket rejt. A közelben elhaladó Országos Kék Túra útvonalához túraútvonallal történő kapcsolódással többen ellátogatnának a faluba a helyi értékek megtekintése miatt. A Balaton körüli kerékpárút Köveskáltól nem messze halad, így a térségben gyakran megfordulnak a kerékpáros turisták. Ehhez kapcsolódva számos turista érkezik a településre. A lovasturizmus napjainkban egyre inkább elterjed. Lovasszekérrel körbejárható a település, megismerhető Köveskál értékei, látványosságai.

Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése

A jól működő idegenforgalom alapvető elvárása, hogy az ide érkezők minden igényét ki tudja elégíteni. Éppen ezért fontos, hogy a turisztikai kínálat bővítésével és a meglévő szolgáltatások javításával az egyes turisztikai ágazatok kiegészítő szolgáltatásai (pl. kerékpárkölszövő és -szervíz, információs pontok, pihenőpontok) is elérhetőek legyenek, s a turisták komfortigényét biztosítsák.

A turizmus fejlesztésének, a magas színvonalú ellátást megkövetelő turisták igényeinek kielégítéséhez elengedhetetlen a nyári mellett a tavaszi és őszi időszakban is nyitva tartó vendéglátóegység(ek) működése.

Programok

Fontos meghatározni azt a turisztikai célcsoportot, melyet a település programjai megszólítanak. Köveskál nyugodt, falusi környezete és hangulata elsősorban a kikapcsolódásra vágyókat célozza meg, azon belül is kiemelt figyelmet kell fordítani a családi programlehetőségekre.

Szőlészet, borászat

Szőlőterületek megőrzése

A helyiek körében széleskörű egyetértés van arra vonatkozóan, hogy a szőlőterületek megőrzése kiemelt feladat, hiszen az ehhez kapcsolódó szőlőtermesztési hagyományok mellett a szőlőhegy jelentős tájképi értéket képvisel, mely Köveskál egyik fő vonzereje. A szőlőterületek fenntartása szabályozási-védelmi (jogi) eszközökkel segíthető elő önkormányzati részről, emellett fontos ösztönző lehet a már meglévő szőlősgazdák, borászatok prosperálása.

Borászat

A helyi borászat, nagy múlttal rendelkezik, mely komoly marketingértékkel bír a település számára. A köveskáli borok hírnevének fenntartása kizárólag a helyi borászatok magas színvonalú működésével, s jó minőségű borok készítésével érhető el.

Tudatos tájhasználat fejlesztése

Helyi adottságok hasznosítása

A táji adottságoknak megfelelő tájhasználat a legkézenfekvőbb gazdaságfejlesztési cél, melyet a lehető legnagyobb mértékben ki kell használni. A mezőgazdasági táj művelése, valamint helyi termék előállítás a turizmus alapjául is szolgál.

A Nemzeti Vidékstratégiával összhangban – a helyi adottságok hasznosításánál a hagyományt és az innovációt egyensúlyba kell hozni, a mezőgazdaság fejlesztése így a „hagyományalapú tudástársadalomban” érdekelt. Ezen tudástársadalom figyelembe veszi a vidéki hagyományokat, nem az életforma megváltoztatására törekszik, azonban kihasználja a modern infrastruktúra, a tudás azon előnyeit, melyek a vidéki élet, a vidéki munka könnyítését szolgálják.

Vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép

Az épített környezet fejlesztésekor elsődleges szempont az energiahatékony épületállomány, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás (bel- és csapadékvíz elvezetési rendszer), valamint az épített örökség védelme. Fontos feladat a leromlott területek felszámolása, a leszakadó településrészek épületállományának és közterületeinek megújítása, valamint a kihasználatlan épületek, telkek intenzívebb hasznosítása. A vonzó településkép megteremtése érdekében elengedhetetlen a zöldterületek megóvása, további fejlesztése, környezetbarát megközelíthetőségének biztosítása. A vidéki élet fontos elemét képezi a településkép: a közterek, középületek, lakhatási feltételek, közművek állapota.

Megújuló energiaforrások használatának ösztönzése

A megújuló energiaforrások használata nem okoz káros hatásokat, környezeti terhelést, ugyanakkor a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálja. Kiemelendő azonban a megújuló energiaforrások esetleges negatív tájképi hatása, ezért a megújuló energiaforrások alkalmazásánál elsősorban olyan megoldásokra kell törekedni, melyek megjelenésükben nem járnak negatív tájképi hatással.

Környezettudatosság, környezeti nevelés erősítése

A tiszta és rendezett lakókörnyezeti elérése érdekében kiemelt fontosságú a környezeti szemléletformálás, környezettudatosságra való nevelés, hiszen az itt élők jelentős hatással bírnak lakókörnyezetük tisztán tartására, életterük minőségi javítására. A környezettudatosságra való nevelést már gyermekkorban szükséges elkezdeni, ezért rendkívül nagy szerepe van az oktatási intézményeknek. Az oktatáson túl a környezetvédelemben való aktív részvétel (pl. patakmeder óvása, megtisztítása) is elősegíti a gondolkodásmód alakítását, pozitív irányú megváltozását, így olyan programok szervezése szükséges, melyek a lakosság széles körű bevonásával járnak. Itt fontos tényező lehet a civil szervezetek szerepvállalása.

Külső és belső kapcsolatok erősítése

Külső kapcsolatok

Mivel Köveskál a Káli-medence központjának mondható, így kulturálisan és földrajzilag is kapcsolódik a környező településekhez. Fontos lenne egy összefogás ezen települések között, hogy közös fejlesztésekkel (közös kialakított marketing, programok) egymást segítve tudjanak fellépni a térség érdekében.

Önkormányzat

Az önkormányzat mindig fontos szerepet tölt be a település fejlődésében, döntéshozóként az önkormányzat fogadja el a településfejlesztési- és rendezési dokumentumokat. Az önkormányzat élhet továbbá jogi-szabályozási eszközökkel, melyek a fejlesztések kereteinek meghatározása mellett jutalmazó-büntető rendszerekkel komoly ösztönzők lehetnek a minőségi szolgáltatások és az értékőrző fejlődés irányába. Nem szabad viszont elfelejteni, hogy az önkormányzat fontos koordináló szerepet tölthet be, segítheti a vállalkozók, termelők, civilek fejlesztési szándékait, azonban nem az önkormányzat feladata a fejlesztések megvalósítása.

Civil összefogás

Fontos egy – a falu egészségét, illetve annak civil szervezeteit tömörítő – civil összefogás, mely közösen dönt a település fejlődési irányairól és céljairól, illetve ezek alapján közösen tudja meghatározni azokat a fejlesztési intézkedéseket (és ezek eszközeit), amely a település hosszútávú érdekeit szolgálja. A civil összefogás az alapja a fejlesztési döntések és beruházások civil kontrolljának is, hiszen az a közösség, amely részt vett a jövőkép kialakításában és a fejlesztési célok, eszközök meghatározásában, aktívan részt fog venni a megvalósításban is, magáénak érzi a település problémáit és az erre adott válaszokat. A civil kezdeményezések, akciók erősítik a társadalmi összefogást, így fontos szerepet töltenek be a település életében. Az ilyen típusú civil kezdeményezések minőségi megoldásokat kínálhatnak az egyes településfejlesztési célok megvalósítására. (pl. települési szolgáltatások – szövetkezeti bolt, közösségi kert).

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A tematikus célok/részcélok a kapcsolódó stratégiai (átfogó) célok alatt sorakoznak, míg mindezek felett helyezkedik el az alapvető cél, amely a jövőkép elérését célozza. A kapcsolódási irányok felfelé mutatnak, de adott tematikus rész cél a stratégiai célok közül többre is hatással lehet.

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Célok	Belterület	Külterület
Demográfiai viszonyok tudatos alakítása		
Népességszám megtartása		
Szolidáris társadalom		
Infrastruktúra fejlesztése		
Vonalas infrastruktúra fejlesztése		
Zöldfelületek és parkolás		
Szennyvíztelep kapacitásbővítése		
Minőségi turizmus		
Turisztikai kínálat bővítése		
Idegenforgalmi infrastruktúra bővítése		
Programok		
Szőlészet, borászat		
Szőlőterületek megőrzése		
Borászat		
Tudatos tájhasználat fejlesztése		
Helyi adottságok kiaknázása		
Vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép		
Megújuló energiaforrások használatának ösztönzése		
Környezettudatosság, környezeti nevelés erősítése		
Külső és belső kapcsolatok fejlesztése		
Külső kapcsolatok		
Önkormányzat		
Civil összefogás		

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A társadalmi, gazdasági és környezeti adatok korábban meghatározásra kerültek a Megalapozó vizsgálatban. Az egyes kiinduló adatokat az alábbi fejezetek tartalmazzák:

- Társadalmi adatok 1.7. fejezet – A település társadalma

- Gazdaság 1.9. fejezet – A település gazdasága
 1.10. fejezet – Az önkormányzat gazdálkodása
- Környezeti adatok 1.12. fejezet – A táji és természeti adottságok vizsgálata
 1.13. fejezet – Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 1.14. fejezet – Az épített környezet vizsgálata
 1.15. fejezet – Közlekedés
 1.16. fejezet – Közművesítés
 1.17. fejezet - Környezetvédelem

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A község jelenleg hatályos településszerkezeti tervében szereplő fő infrastruktúra-hálózati elemek változtatása nem tervezett.

A település bekapcsolása az országos és térségi kerékpárút-hálózatba továbbra is kiemelt jelentőségű.

Az országos energiaközmű hálózatok nyomvonalait nem érinti változás. Területfelhasználási szempontból lényeges módosítást terveznek a belterülettől nyugatra és északra lévő részeken, ahol lakóterületi fejlesztés fog megvalósulni. Emiatt a szennyvíztisztító-telep kapacitásbővítése szükségessé válik.

A belterületi és a különálló belterületi részek közötti zöldfelületi rendszeri elemek – különösen a vízfolyások mentén – megtartása, fejlesztése továbbra is lényeges, továbbá ökológiai szempontból is fontos a vízfelületek megőrzése és többcélú, a közösséget is szolgáló hasznosítása.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Köveskál teljes közigazgatási területe világörökségi várományos terület. Az örökségi értékek közé országos szinten a régészeti, a műemléki, helyi szinten pedig a helyi védelem alá tartozó épített környezeti elemek, objektumok, épületek, területek tartoznak. A település védett értékei az Örökségvédelmi hatástanulmányban kerültek részletes bemutatásra.

Az építetők befolyásolása a történeti hagyományok megőrzésére és az igényes építészeti kialakításra nehéz feladat. Ennek eszközei a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet, valamint a helyi építési szabályzat. E dokumentumok a telekalakítást, tömegformálást, az épületek és az utcaképek megjelenését szabályozzák. A másik eszköze a meggyőzés, amelyben nagy segítséget jelenthet az építészeti tervtanács létrehozása.

Törekedni kell az utcaszerkezet, a tömb- és a telekstruktúra megőrzésére, amely meghatározza a település térarányait, a tervezett épületek léptékét. A fejlesztéseknél fontos az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése (mérsékelt tömegalakítással, hagyományos arányrendszer-kialakítással, anyaghasználattal, stb.).

Köveskál épített értékei megőrzése érdekében olyan akciókat kell indítani (pl. pályázati rendszerben), amely az épületek felújítására ösztönözné annak tulajdonosait. A ma még védhető értékek esetleges fogyatkozása miatt fontos feladat a község megmaradt művi értékeinek szakszerű feltérképezése, majd a védelem lehetőségének és módjának meghatározása. Törekedni kell a nem országos jelentőségű, de még mindig meglévő karakteres, régi épületek és az általuk biztosított településkép értékeinek megőrzésére. Ezzel együtt azonban a védelem módját, mértékét lényegileg a település mindenkor anyagi lehetőségei fogják meghatározni.

A helyi művi védelem feltételrendszerének biztosítása szükséges, a védelem a szakmailag helyes szabályok megalkotásán túl csak a pénzügyi források mellérendelésével lehet hatékony.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Eszközrendszerek:

A fejlesztési célok megvalósítását segítő, jelentős beruházással nem járó önkormányzati beavatkozások:

- településrendezési eszközök elkészítése, a koncepcióban szereplő célokhoz szükséges műszaki tartalmak szerepeltetése
- befektetők keresése a gazdasági célok eléréséhez
- a helyi védelemre érdemes épületek, építmények számba vétele, levédése önkormányzati rendelettel
- helyi adókedvezmények, építési kedv növelése a magántőke helyben tartása, illetve bevonása érdekében.

A fejlesztési célok megvalósításához szükséges lehetséges források:

- Európai Uniós források (pályázatok, támogatások)
- állami források (normatív hozzájárulások, kiegészítő támogatási rendszerek, állami pályázatok)
- önkormányzat bevételei.

Köveskál önkormányzatának anyagi lehetőségei behatároltak, ezért kiemelt szerep jut az Európai Uniós, illetve állami forráslehetőségek elnyerésének. Emiatt a naprakész pályázatkövetés, pályázatok készítése az önkormányzat fontos feladatává kell válnia.

Intézményrendszerek:

Az önkormányzatok, így Köveskál működése is az új elvárások rendszerében akkor lehet sikeres, ha az irányítás hatékonyan működik, és az az érintett szereplők számára is átlátható.

A település fejlesztését meghatározó dokumentumok megvalósítása során a döntéshozói szintet Köveskál Képviselő-testülete jelenti. A döntés előkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik. A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Bizottság alkotják.

A megvalósításban részt vesz továbbá a helyi lakosság, a civil szervezetek és vállalkozások, a Partnerségi tervben meghatározott módon. A folyamat részesei továbbá a külső megbízottak:

szakági tervezők és egyéb szakértők.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a község érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tízévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente beszámolót tart a község polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósul meg.